

Інформація до 4rd partners meeting SKILLS4JUSTICE від партнерів з України

4th-5th September, 2025

Ankara University, Türkiye

I. Виконання робіт за WP4: біженці від війни

Усі напрями робіт були виконані у визначені терміни та у відповідних обсягах.

Проведено анкетування 90 українських біженців від війни до 12 країн світу, які за певних умов планують повертатися додому, з них проанкетовано третину в форматі офлайн.

Здійснено опитування 70 українських біженців від війни до 13 країн світу, з них 25 осіб (35,7%) у форматі офлайн.

Найбільше респондентів (опитаних і проанкетованих) представляли такі країни переміщення: Італія (86 осіб або 53,8%); Німеччина (30 осіб або 18,8%), Польща (14 осіб або 8,8%) та Литва (13 осіб або 8,1%).

Очікується до кінця вересня п. р. надходження ще до 40 анкет та опитувальників від українських мігрантів, перш за все, з таких країн як Литва та Польща.

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
EA INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

I. Виконання робіт за WP4: біженці від війни (20 попередніх висновків анкетування)

- 1. Країна перебування:** найбільше респондентів проживають в Італії (33; 36,7%), Німеччині (27; 30,0%) та Польщі (14; 15,6%).
- 2. Регіон проживання в Україні до переміщення:** найбільше опитаних мешкали в Києві (34; 37,8%), Харківській (11; 12,2%) та Донецькій (10; 11,1%) областях. Це відображає як високу мобільність мешканців столиці, так і вимушене переміщення із прифронтових територій.
- 3. Вік та стать:** серед респондентів домінує активна до праці група 35–54 роки (59; 65,6%) та жінки – 71 особа або 82,6% від частки тих, хто вказав на стать.
- 4. Статус у країні перебування:** 58 осіб (64,4%) мають тимчасовий захист, 26 осіб (28,9%) – легальні трудові мігранти, лише 5 осіб (5,6%) претендують на громадянство.
- 5. Право на працю:** практично всі респонденти (84; 93,3%) мають дозвіл працювати у країні переміщення.

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

I. Виконання робіт за WP4: біженці від війни (20 попередніх висновків анкетування)

6. Зайнятість: більшість (із 77 зайнятих) працює офіційно (58 осіб), ще 7 осіб – без договору. Тимчасово без роботи перебуває 12 осіб.

7. Освіта (отримана в Україні): 51 особа (56,7%) має ступінь магістра, 17 осіб (18,9%) – бакалавра, інші – середню чи профтехосвіту. Отже, переважають люди з вищою освітою.

8. Визнання дипломів: у 34 осіб (37,8%) дипломи не визнаються роботодавцями, у 18 осіб (20,0%) – часткове визнання, лише у 19 респондентів (21,1%) – повне визнання. **Наявна суттєва проблема.**

9. Тривалість перебування: 63 особи (70,0%) живуть за кордоном 1–3 роки, тобто після початку повномасштабної війни.

10. Сфера роботи: 54 особи (60,0%) зайняті у приватному секторі, 13 осіб (14,4%) – самозайняті, 10 осіб (11,1%) – працюють у держсекторі.

11. Задоволеність роботою: 54 особи (60,0%) загалом задоволені або дуже задоволені, тоді як 12 осіб (13,3%) – не задоволені роботою.

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
IEA INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

I. Виконання робіт за WP4: біженці від війни (20 попередніх висновків анкетування)

12. Мовна адаптація: 54 особи (60,0%) достатньо добре володіють мовою країни для виконання робочих завдань, але 21 особа (23,3%) вказує на труднощі, стільки ж опитаних отримували професійну підготовку на робочому місці, 44 особи (48,9%) – взагалі не здобували нової/додаткової профільної освіти.

13. Відповідність роботи освіті: лише 32 особи (35,6%) вважають, що їхня робота відповідає рівню освіти, тоді як 36 респондентів (40,0%) вказують на наявну та проблемну невідповідність.

14. Потреба в додатковому навчанні: 37 опитаних (41,1%) визнають необхідність підвищення кваліфікації чи в навчанні.

15. Оплата праці: 47 осіб (52,2%) вважають заробіток справедливим, 20 опитаних (22,2%) – незадоволені ним.

16. Безпека праці: 68 осіб (75,6%) не відчувають високих ризиків на роботі. 69 респондентів (76,7%) підтвердили, що їх поважають в трудових колективах як колеги, так і керівництво.

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
IEA INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

I. Виконання робіт за WP4: біженці від війни (20 попередніх висновків анкетування)

17. Дискримінація: 54 особи (60,0%) не відчують упередженого ставлення до себе. Найбільш поширені окремі випадки за такими дискримінаційними ознаками – етнічною (40; 44,4%) та культурною (40; 44,4%). **У будь-якому випадку – проблема є.**

18. Соціальна інтеграція: 41 респондент (45,6%) приймає участь у заходах української громади, стільки ж – у місцевих культурних подіях. Більшість з них підтримують зв'язок з Батьківщиною.

19. Середній рівень підтримки в країні перебування за 10-бальною шкалою респонденти оцінили так: загальна оцінка підтримки – 6,9 бала; державні органи влади – 6,7 бала; регіональні органи влади – 6,5 бала; громадські організації та/чи волонтери – 6,3 бала. **Ці оцінки вирізняються порівняно з ВПО.**

20. Ключові умови для повернення на Батьківщину: відсутність воєнної загрози (64; 71,1%); наявність власного житла (62; 68,9%); робота за фахом (52; 57,8%). 70 осіб (77,8%) вважає, що Україна має ухвалити спеціальну програму для повернення ВПО. 54 респонденти (60,0%) готові застосувати нові навички після повернення.

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
E A INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

II. Проведення досліджень в Україні за WP4 стосовно вимушено переміщених осіб (ВПО)

- Опитування ВПО є нагальним та важливим для формування певних політик українською центральною і регіональною владою, міжнародними партнерами тощо.
- Проведено анкетування 400 ВПО, які перемістилися до 14 більш безпечних (відносно) регіонів України, з них 350 осіб або 87,5% анкетовано наживо.
- Здійснено також опитування 115 ВПО, переміщених до 8 регіонів країни, з них 20 осіб (17,4%) – у форматі офлайн.
- Найбільше респондентів (проанкетованих та опитаних) представляли такі регіони переміщення як: Дніпропетровська (147 осіб або 28,5%); Чернівецька (82 особи або 15,9 %) та Київська (64 особи або 12,4%) області і місто Київ (64 особи або 12,4%), на які разом припадало дві третини опитаних ВПО.

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
I INSTITUTE
EA OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

II. Проведення досліджень в Україні за WP4 стосовно ВПО. 20 ключових результатів

1. Більшість респондентів мають юридичний статус ВПО.
2. Також більшість з них мають право на офіційну зайнятість, а дві третини працевлаштовані на різних умовах та режимах праці.
3. Наявний високий рівень тривалості перебування у регіонах переміщення, що демонструє стабільність умов їхнього мешкання на новому місці, закріплення в громадах, родинні зв'язки тощо.
4. Значна частина респондентів перебуває в шлюбі (має дітей, родину), що створює умови для сталого соціального укорінення в громаді. Задоволеність умовами проживання в громаді відносно висока, а умовами соціального забезпечення – помірна.
5. Причини переміщення здебільшого пов'язані з війною, однак у багатьох з респондентів є також додаткові чинники (сімейні, житлові, освітні тощо).

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
E A I INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

II. Проведення досліджень в Україні за WP4 стосовно ВПО. 20 ключових результатів (продовження)

6. Освітній рівень респондентів достатньо високий: більше половини з них мають фахову довищу та вищу освіту.
7. Значна частина респондентів не здобували освіти в новому регіоні, що вказує на потребу створення адаптивних програм перекваліфікації ВПО, більших зусиль з боку роботодавців.
8. Більше половини респондентів повідомили, що їхня кваліфікація без проблем визнається роботодавцями у регіоні переміщення.
9. Працевлаштування відбувається частіше у приватному секторі, а серед видів економічної діяльності – у сфері сервісу, добувній промисловості, державній службі, медицині та в сфері освіти.
10. Тривалість роботи зайнятих респондентів найчастіше не перевищує 2 років, що свідчить про нещодавню адаптацію на ринку праці.

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
EA INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

II. Проведення досліджень в Україні за WP4 стосовно ВПО. 20 ключових результатів (продовження)

- 11.** У більшості випадків респонденти працевлаштовані офіційно, зайняті повний робочий день і на великих/крупних підприємствах.
- 12.** Пошук першої роботи найчастіше відбувався після прибуття у регіон, в основному через запрошення роботодавців, знайомих, оголошення про вакансії/вільні робочі місця та самостійне звернення до роботодавців.
- 13.** Респонденти у більшості своїй не відчують дискримінаційних проявів у нових для себе громадах та/чи колективах. Відмічаються окремі прояви побутового утиску за мовною ознакою та регіоном походження/вибуття.
- 14.** Переважна більшість опитаних ВПО планують за певних умов повертатися додому.
- 15.** Найважливішими умовами повернення додому є відсутність загрози війни, наявність житла, компенсація державою втрат/витрат та працевлаштування за фахом.

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
E A INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

II. Проведення досліджень в Україні за WP4 стосовно ВПО. 20 ключових результатів. Продовження

16. Опитані ВПО вважають, що саме держава та в меншій мірі регіональна влада повинні забезпечити основну їхню підтримку.
 17. Більшість респондентів підтримують ідею створення та реалізації окремої державної програми адаптації ВПО.
 18. Понад половини зайнятих респондентів планують використати здобуті в новому регіоні знання, уміння та навички після свого повернення на малу Батьківщину.
 19. Найвищу оцінку (від респондентів) рівня підтримки отримали громадські організації, що свідчить про їхню важливу роль у процесі інтеграції ВПО до регіону переміщення. Тільки в Київській області за цим показником лідирують регіональні органи влади.
 20. **Очевидно, що із замороженням війни до половини ВПО будуть перетворюватися у біженців, що стане викликом для ЄС.**
- Більш детально можна ознайомитися з результатами на інститутській платформі Проєкту <https://horizon.iea.gov.ua>.

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

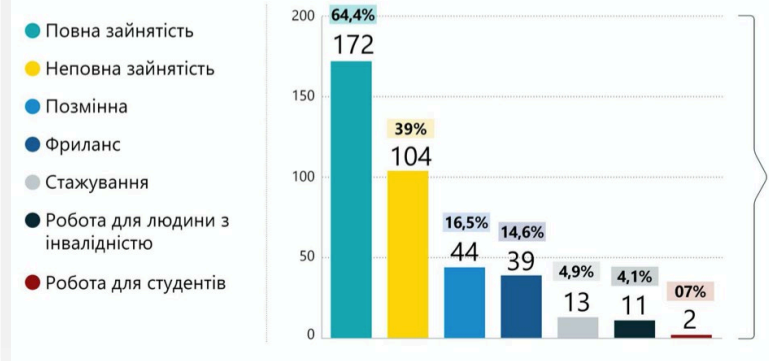
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
IEA INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

III. Додаткове камеральне вивчення проблем міграції українців до країн ЄС

🔍 З урахуванням досить динамічних змін у напрямках та обсягах зовнішніх і внутрішніх міграційних потоків через війну, постійні мотиваційні безпекові коливання українців щодо подальшого виїзду з країни та/чи повернення на Батьківщину тощо, нами було додатково вивчено ці питання в контексті рівнів та напрямів підтримки ВПО та біженців, законодавче, інституційне, фінансово-матеріальне міжнародне та інформаційне забезпечення підтримки цих типів мігрантів, формування відповідних висновків та рекомендацій.

📌 Результати дослідження оформлені у вигляді Аналітичної записки: «Аналіз стану міграційних процесів в Україні» (54 сторінки) та розміщені на інститутській проєктній платформі (<https://horizon.iea.gov.ua>).

ЯКА РОБОТА ВАМ ПОТРІБНА?

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
IEA INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

IV. Представлення публікацій результатів WP3 та WP4

Нові матеріали (після зустрічі в Скоп'є, Північна Македонія, та окрім тих, що вже розміщені на сайті Проєкту як результати WP3 та WP4), опубліковані або підготовлені до друку:

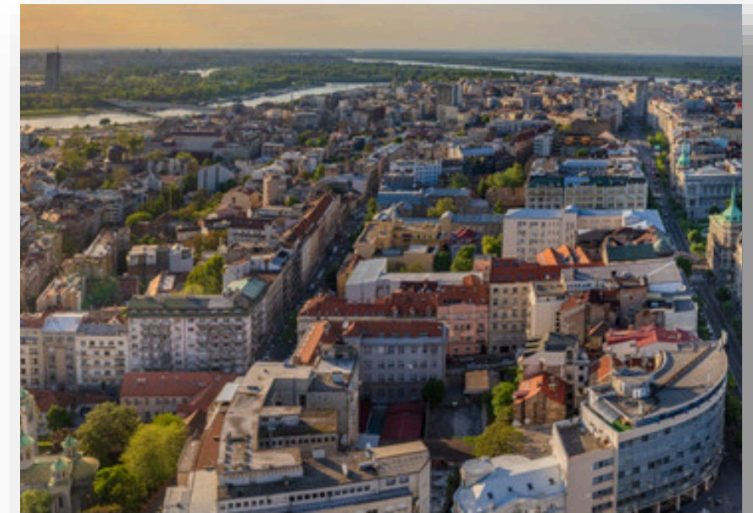
- **Монографія.** Ринки праці та освітніх послуг в Україні в умовах воєнного стану/ДНУ ІОА, 84 с. (українською мовою). Розміщена на сайті Інституту (https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2025/08/monograph_melnyk-2024-full.pdf) та на інститутській проєктній платформі (<https://horizon.iea.gov.ua/>).
- *Sergii Melnyk, Hanna Tereshchenko, Andrii Lytvynchuk, Vidmantas Tūtlys, Sigitas Daukilas.* Migration challenges and government policies in EU countries and Ukraine amid: The russo-ukrainian war (готується до друку)
- *Melnik, S., Lytvynchuk A., Tereshchenko H., Belinska G.* The system of personnel training in Ukraine during the war: experience, international parallels, and post-war guidelines (готується до друку)

V. Інформація про презентаційні заходи з оприлюднення результатів

Презентації за результатами WP3 та WP4

- ✓ Створено та запропоновано для широкого загалу Платформу Проекту, де оприлюднюється відповідна інформація <https://horizon.iea.gov.ua/>
- ✓ Очна презентація на 6 Міжнародній конференції Європейської асоціації професійної освіти і навчання «Професійна освіта і вільний перетин кордонів» (21-23.05.2025, Університет Балеарських островів, місто Пальма, Майорка (Іспанія).
- ✓ Дистанційна участь у конференції ECER`25 «Прокладання шляху вперед: освіта, дослідження, потенціали та перспективи» (9-12.09.2025, Белградський університет, Белград, Сербія) (заплановано).

ECER 2025, Belgrade

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
IEA INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

V. Інформація про презентаційні заходи з оприлюднення результатів (продовження)

Проведення на базі ДУ ІОА міжнародного науково-практичного семінару за результатами WP3 та попередніми результатами WP4:

- ❖ Орієнтовна дата: **5 листопада 2025 року**.
- ❖ Форма проведення – змішана (онлайн та офлайн).
- ❖ Планується запросити від органів центральної виконавчої влади представників Міністерства освіти і науки, Міністерства економіки, Державної міграційної служби, Державної служби зайнятості, Національного агентства кваліфікацій; від соціальних партнерів національного рівня представників Торгово-промислової палати, Українського союзу промисловців і підприємців, Федерації профспілок України, представників закладів вищої та професійної (професійно-технічної) освіти тощо.
- ❖ Загальне число учасників – не менше 50 осіб.

SKILLS 4 JUSTICE

Funded by
the European Union

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
INSTITUTE
OF EDUCATIONAL ANALYTICS
State Scientific Institution

ДЯКУЄМО!